

תלמודו בידו

דף יד עמוד א

א] האם נשים מעוברות ומיניקות מתענות בתעניות הגשמים ?

ב] כיצד מתריעים בשבע התעניות האחרונות ?

ג] כיצד התריעו בשעת צרה שאינה עצירת גשמים ?

ד] כיצד מתריעים בשבת על צרה, ומדוע ?

א] בשלש הראשונות: אינן מתענות, שעדיין אין חרון אף גדול בעולם.
בשלש האמצעיות: מתענות.

בשבע אחרונות: אינן מתענות, שאינן יכולות לעמוד בשבע תעניות רצופות.

ב] תוקעים בשופרות, כדי להכניע את לבם שיהיו נרתעים מחטאותיהם.
סימן לכך שהריעו בשופרות "יריחו":

1. סימן כדי שלא יטעו להתריע על ידי תפילת "עננו אבינו עננו".

2. יריחו היא סימן ודוגמה לתועלתן של תרועות שופר להיענות.

- תוקעים תקיעה תרועה תקיעה, על כל ברכה משש הברכות שמוסיפים בתענית.

ג] רב יהודה: בשופרות, כמו שמתריעים בשבע התעניות האחרונות של גשמים.

רב: צעקו "עננו אבינו עננו" וכו', כפי שאומרים בסוף הסליחות, וכל שכן בשופרות.

- על חיכוך, חגב, זבוב, צרעה, יתושים, נחשים, עקרבים, לא התריעו אלא צעקו.

ד] עיר שצרו עליה לכובשה, או שהנהר מתפשט לשוטפה, או ספינה המטורפת בים:
לחכמים: אמרו "עננו ה' עננו" וכו'. אבל לא בשופרות, לפי שאסור לתקוע בשבת.

לר' יוסי: קראו לעזרה, אך לא צעקו בתפילה. הטעם:

1. שאין אנו בטוחים כל כך שתועיל תפילתנו.

2. כל אחד התפלל ביחידות בביתו לעזרה, ולא צעקו ברבים.